

VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOITOPIIRI EGENTLIGA FINLANDS SJUKVÅRDSDISTRIKT

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo@stm.fi

Dnro 640/2019

Asia Hallituksen esitys terveydenhuoltolain muuttamisesta; lääketieteellisten asiantuntijalausuntojen antaminen

Viite Lausuntopyyntö STM/2103/2019, STM049:OO/2019

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri kiittää tilaisuudesta lausua kuvattua muutosehdotuksesta. Asia on merkittävä – lääketieteellisten lausuntojen saaminen on perusedellytys lääketieteen eri osa-alueisiin liittyvien riitatapausten käsittelyssä, eikä lausuntojen saamista riittävän asiantuntemuksen omaavilta ammattilaisilta ole tyydyttävällä tavalla toteutunut. Lausuntonamme toteamme seuraavaa;

Esityksen taustamateriaalissa esitetty näkemys nykytilasta, lääketieteellisten lausuntojen tarpeesta, säännöksistä ja nykytilaan liittyvistä ongelmista on perusteellinen ja näkemyksemme mukaan kuvaa varsin osuvasti lainsäädännön muutostarpeen syyt. Myös esitetyt muut ratkaisuehdotukset on kattavasti läpikäyty.

On huomioitava, että nyt ehdotettu ja sinällään kannatettava esitys ei kuitenkaan ole ainoa ratkaisumalli. Asian hankaluutta ja lausuntojen antamisen epäkiitollisuutta kuvaa se, että kaikki muut esitetyt tahot ovat suhtautuneet velvollisuuden lausuntojen saamiseen argumentaatioin, jota voitaisiin yhtä hyvin käyttää sairaanhoitopiirien taholta. Näihin kuuluu mm. se, että asiantuntijalausuntojen antaminen ei kuulu ehdotettujen tahojen perustehtäviin tai mahdolliset ristiriidat lausuntojen antamisen ja muiden tehtävien välillä – ei lausuntojen antaminen myöskään sairaanhoitopiirien ydintehtäviin kuulu. Vallitsevassa ilmapiirissä nyt esitetty menettely lienee kuitenkin toteuttamiskelpoisen.

Lausuntojen antaminen on syönyt merkittävästi lähinnä kliinistä työtä tekemään orientoituneiden asiantuntijoiden työaika, vieläpä siten, että kyseiset asiantuntijat ovat joutuneet tekemään työtä käytännössä joko ilman korvausta tai korkeintaan työmäärään nähden karkeasti alimitoitettulla korvauksella. Mikäli työnantaja on sallinut

lausuntojen valmistelun työajalla, kustannukset ovat viime kädessä jääneet asiantuntijan työnantajan maksettavaksi. Nyt esitettävä lakimuutos on tässä suhteessa merkittävä askel parempaan suuntaan. On kuitenkin huolehdittava siitä, että asetuksin määriteltävät korvaukset pidetään jatkossa asiaan kuuluvalla tasolla.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirille maksettava korvaus koordinaatiovelvoitteesta on luonnollisesti olennainen muutos nykytilaan. Korvauksen välittämistä edelleen sille sairaanhoitopiirille, jonka nimeämä työntekijä työn tekisi, emme perustelumuiutiosta löydä. Tätä on syytä esityksessä täsmentää, koska muille sairaanhoitopiireille sinällään ymmärrettävästi asetetaan velvollisuus nimetä asiantuntijoita käytettäväksi, eikä tätä voida mielestäni ilman työstä aiheutuvien kustannuksien korvaamista edellyttää.

On myös huolehdittava siitä, että myös de facto työn tekevä taho eli asiantuntija saa työstä korvauksen tai ainakin riittävän ajallisen allokaation työn tekemiseksi työnantajaltaan. Muutoin uhka tilanteen valumiselle nykyisen kaltaiseksi (jossa asiantuntijoita ei saa lausuntoja tekemään, jopa irtisanoutumisiin asti) on konkreettinen. Mikäli tehtäväkenttää harkittaisiin laajennettavaksi myös muiden kuin oikeusistuimien pyytämien lausuntojen tekemiseen, tulee asiaa arvioida kokonaisvaltaisesti uudelleen.

Yhteenvetona toteamme, että lakimuutos on perusteltu ja tyydyttävä ratkaisu tilanteeseen, johon ei hyvää ratkaisua ole viime vuosina löydetty. Muutamien muutoksin se luo pohjaa nykytilassaan kestävämmän tilanteen parantamiselle.

Turussa 20.8.2019

VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOITOPIIRIN KY

GÖRAN HONGA
Göran Honga
vs. sairaanhoitopiirin johtaja

MIKKO PIETILÄ
Mikko Pietilä
johtajaylilääkäri